Cuntas Leithreasa 2016

Vóta 30

Talmhaíocht, Bia agus Mara

Réamhrá

Tá dualgais orm i mo cháil mar Oifigeach Cuntasaíochta do Vóta 30 cuntas leithreasa an Vóta a ullmhú gach bliain agus an cuntas a chur faoi bhráid an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste i gcomhair iniúchta.

De réir an cheanglais sin, tá an cuntas iniata ullmhaithe agam i leith an méid a caitheadh sa bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2016 ar thuarastail agus ar chostais in Oifig an Aire Talmhaíochta, Bia agus Mara, lena n-áirítear seirbhísí áirithe arna riar ag an Oifig sin, agus maidir le Coimisiún Talún na hÉireann agus deontais, fóirdheontais agus deontais eile a íoc, agus maidir le deontais áirithe a íoc faoi scéimeanna airgead teoranta agus feabhsú Inis Sionnach.

Déantar comparáid idir toradh an chaiteachais agus na suimeanna

(a) a dheonaigh Dáil Éireann faoin Acht Leithreasa, 2016, lena n-áirítear an tsuim den chaiteachas don bhliain a d'fhéadfaí a úsáid mar leithreasuithe-i-gcabhair, agus

(b) a cuireadh ar fáil do sheirbhísí soláthair chaipitil in 2016 as leithreasuithe 2015 nár caitheadh, faoi na socruithe géillte iarchurtha a bhunaigh Alt 91 den Acht Airgeadais 2004.

Tá farasbarr €231 milliún dlite le géilleadh don Státchiste.

Is cuid den chuntas é an Ráiteas ar Bheartais agus ar Phrionsabail Cuntasaíochta agus nótaí 1 go 7.

Faoi I.R. Uimh. 636 Rialacháin an Achta um Choimisiún na Talún (Lánscor), a bhfuil feidhm léi ó 1 Eanáir 2016 ar aghaidh, aistrítear gach sócmhainn agus dliteanas de chuid Choimisiún na Talún chuig an Aire Talmhaíochta, Bia agus Mara, agus tuairiscítear iad i Vóta na Roinne ón dáta sin ar aghaidh.

Ráiteas ar Bheartais agus ar Phrionsabail Chuntasaíochta

Cuireadh na polasaithe agus prionsabail chuntasaíochta caighdeánacha maidir le cuntais leithreasa a réiteach i bhfeidhm agus an Cuntas a ullmhú, ach amháin maidir leis na nithe seo a leanas

Sócmhainní caipitiúla

Tá sceideal faoin talamh agus faoi na foirgnimh ar fad a riartar ag an Roinn iarcheangailte leis an gcuntas. De bharr nach bhfuil luachálacha don mhaoin sin go léir ar fáil, áfach, níl siad san áireamh sa ráiteas ar shócmhainní caipitiúla:

Dímheas

Déantar bogearraí Chóras Chomhtháite Bainistíochta Foraoiseachta (CCBF) a dhímheas ag 20%.

Ráiteas faoin Rialú Inmheánach Airgeadais

Freagracht don chóras rialaithe airgeadais inmheánach

Mar Oifigeach Cuntasaíochta, aithním an fhreagracht atá agam as cinntiú go ndéantar córas éifeachtach rialaithe airgeadais inmheánaigh a chothabháil agus a fheidhmiú ag an Roinn.

Déantar an fhreagracht seo a chleachtadh i gcomhthéacs na n-acmhainní sin atá ar fáil dom féin agus i gcomhthéacs mo chuid dualgais féin mar Ard-Rúnaí. Freisin, ní féidir le haon chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh ach ráthaíocht réasúnta seachas dearbhráthaíocht go bhfuil sócmhainní cumhdaithe, idirbhearta údaraithe agus taifeadta go cuí, agus go ndéantar earráidí ábhartha nó mírialtachtaí eile cé acu a chosc nó go ndéanfaí iad a aimsiú go tráthúil. Is próiseas leanúnach é an córas rialuithe airgeadais inmheánacha a chothabháil agus bíonn an córas agus a éifeachtúlacht faoi athbhreithniú a leanann ar aghaidh.

Timpeallacht rialaithe airgeadais

Deimhním go bhfuil timpeallacht rialaithe i bhfeidhm a bhfuil mar chuid di na heilimintí seo a leanas

- sannadh freagrachtaí airgeadais ag leibhéal bainistíochta le cuntasacht chomhfhreagrach
- bunaíodh socruithe tuairiscithe ag gach leibhéal mar ar sannadh an fhreagracht do bhainistiú airgeadais
- bunaíodh gnáthaimh fhoirmeálta do thuairisciú teipeanna suntasacha rialaithe agus do chinntiú gníomhaíochta ceartaithí cuí
- is ann do Choiste Iniúchta le comhairle a thabhairt dom maidir le comhlíonadh mo chuid freagrachtaí don chóras rialaithe airgeadais inmheánaigh.

Rialuithe riaracháin agus tuairisciú bainistithe

Dearbhaím go bhfuil creat nósanna imeachta riaracháin agus tuairiscithe bainistíochta rialta i bhfeidhm lena n-áirítear deighilt dualgais agus córas tarmligthe agus cuntasachta, agus go háirithe go bhfuil

- Córas buiséadaithe iomchuí ann le buiséad bliantúil a bhíonn faoi athbhreithniú ag bainistíocht shinsearach.
- Athbhreithniú rialta á dhéanamh ag lucht bainistíochta sinsearaí ar thuarascálacha airgeadais tréimhsiúla agus bliantúla a léiríonn feidhmíocht airgeadais in aghaidh meastachán.
- Córas bainistithe riosca i bhfeidhm taobh istigh den Roinn.
- Córais ann atá dírithe ar shlándáil na gcóras ICT a chinntiú.
- Treoirlínte rialaithe infheistíochta caipitil iomchuí ann, chomh maith le rialacha foirmiúla um bhainistiú tionscadail.
- Cinntíonn an Roinn go gcuirtear fócas iomchuí ar an dea-chleachtas agus ceannaigh á ndéanamh agus go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm le comhlíonadh na dtreoirlínte ábhartha ar fad a chinntiú. Chomhlíon an Roinn na treoirlínte náisiúnta agus Rialacháin an AE seachas seacht gconradh is ochtó (87) ar luach €15.31 milliún. Cuireadh na conarthaí seo san áireamh i dtuairisceán Chiorclán 40/2002 ós rud é go bhfuil siad os cionn na tairsí tuairisceoireachta, €25,000, agus gur bronnadh iad gan phróiseas iomaíoch, mar seo a leanas:

    - Baineann 13 chonradh ar luach €3,179,542 le táillí ceadúnais/bogearraí.
    - Baineann 21 chonradh ar luach €4,901,125 le seirbhísí atá riachtanach chun cloí le polasaí na Roinne maidir le sábháilteacht bhia agus leas ainmhithe agus mar nach raibh sé indéanta tabhairt faoi phróiseas iomaíoch.
    - Baineann 31 chonradh ar luach €3,016,913 le soláthróirí aonair oiriúnacha (soláthair shaotharlainne agus tomhaltáin den chuid is mó). Tá athbhreithniú á dhéanamh ar an gcaiteachas seo agus déanfaidh an Roinn iarracht bheith ag ceannach, sa mhéid gur féidir léi, ó chreatlacha de chuid na Seirbhíse um Sholáthar Oideachais (SSO) atá i bhfeidhm.
    - Tá an Roinn i mbun pléite leis an Oifig um Sholáthar Rialtais (OSR) agus le SSO maidir le 4 chonradh ar luach €188,574 agus é i gceist tarraingt anuas ó chreatlacha atá i bhfeidhm cheana, sin nó comórtais shaincheaptha a thionscnamh.
    - Tá na 18 gconradh eile ar luach €4,018,857 comhlíontach anois, sin nó tá athbhreithniú á dhéanamh orthu agus é i gceist comhlíontacht a bhaint amach.

Is é polasaí na Roinne seo leas a bhaint as gach creatlach atá ar fáil go lárnach a luaithe is a thosaíonn siad ag feidhmiú agus teagmháil a dhéanamh le OSR/SSO nuair a bhíonn riachtanais níos sonraí againn. Fanfaidh rialuithe i bhfeidhm chun comhlíontacht na straitéise seo a chinntiú.

Iniúchadh Inmheánach agus Coiste Iniúchta

Deimhním go bhfuil feidhm iniúchta inmheánach ag an Roinn le pearsanra atá oilte go cuí, a fheidhmíonn de réir cairte scríofa atá faofa agam. Téann anailís de na rioscaí airgeadais sin atá os comhair na Roinne i bhfeidhm ar a cuid oibre agus tá a cuid pleananna bliantúla iniúchta inmheánaigh, atá faofa agam féin, bunaithe ar an anailís seo. Tá sé d'aidhm ag na pleananna seo na príomhrialuithe a chlúdach ar bhonn atrátha thar thréimhse réasúnta. Déantar an fheidhm inmheánach iniúchta a athbhreithniú ó am go chéile agam féin agus ag an gCoiste Iniúchta. Tá nósanna imeachta curtha i bhfeidhm agam le cinntiú go ndéantar tuairiscí na feidhme iniúchta inmheánaigh a athleanúint.

Athbhreithniú ar bhainistiú agus ar rialú airgeadais

Tá roinnt bealaí ag an Roinn le hathbhreithniú agus meastóireacht a dhéanamh ar a córas rialaithe agus bainistíochta airgeadais ar bhonn leanúnach. Áirítear orthu sin a Grúpa Athbhreithnithe Creidiúnaithe, a Coiste Iniúchta agus a Córas Bainistithe Riosca.

Déanann an Grúpa Athbhreithnithe Creidiúnaithe, a bhfuilim i mo chathaoirleach air, athbhreithniú ar thorthaí iniúchta AE agus déanann monatóireacht ar an dul chun cinn atáthar a dhéanamh maidir le haghaidh a thabhairt ar cheisteanna rialaithe aitheanta agus maidir le ceanglais creidiúnaithe atá leagtha síos faoi rialachán a bhaineann le gníomhaireachtaí íocaíochta an AE a chomhlíonadh.

Bíonn an Roinn faoi réir raon iniúchtaí ag an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste, ag an Aonad Iniúchta Inmheánaigh, ag Cúirt Iniúchóirí an AE, ag Coimisiún an AE agus ag comhlacht deimhniúcháin neamhspleách - cuideachta cuntasaíochta ghairmiúil - a dheimhníonn na cuntais bhliantúla EAGF and EAFRD. Bhí an Roinn faoi réir thart ar 2,188 lá iniúchta ag na comhlachtaí sin in 2016. Chuir mé dearbhú bainistíochta ar fáil don chomhlacht deimhnithe maidir le cuntais bhliantúla AE mar a éilítear le Rialachán 1360/2013 ón gComhairle.

Slándáil TEC

Tá an Roinn tiomanta go láidir do shlándáil a córais teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide. Déantar athbhreithniú neamhspleách ar na córais seo ar bhonn rialta. Tá nósanna imeachta aisghabhála/cúltaca doiciméadaithe i bhfeidhm do na sonraí ríthábhachta go léir, lena n-áirítear seirbhísí stórála as an láthair agus saoráidí aisghabhála i gcás tubaiste. Tá Aonad Slándála TF tiomanta ag an Roinn agus tá sí forghníomhach i bhforbairt agus cur chun cinn polasaithe slándála TF. Bíonn socruithe slándála ICT faoi réir ag athbhreithniú ó rannóg iniúchta TF an Aonaid Iniúchta Inmheánaigh. Chomh maith leis sin bíonn an Roinn faoi réir ag iniúchadh creidiúnaithe bliantúil, lena n-áirítear athbhreithniú ar bhainistíocht riosca ríomhaireachta, ina cáil mar ghníomhaire íocaíochta thar ceann an Aontais EorpaighI 2016 bhain an Roinn creidiúnú amach faoin gcaighdeán idirnáisiúnta ISO 27001: Cód Cleachtais um Bainistiú Slándála Faisnéise a ghlacadh mar bhunús dá slándáil TF. Mar chuid den phróiseas deimhniúcháin seo, tá an Roinn faoi réir ag iniúchtaí leathbhliantúla chun comhlíontacht leantach Chaighdeán Slándála Faisnéise ISO27001:2013 a chinntiú.

Seirbhísí Comhroinnte

Tá mo fhreagrachtaí comhlíonta agam ó thaobh cheanglais an chomhaontaithe bhainistíochta seirbhíse idir an Roinn seo agus an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte chun seirbhísí comhroinnte acmhainní daonna a sholáthar.

Braithim ar litir ráthaíochta ó Oifigeach Cuntasaíochta Vóta na Seirbhísí Comhroinnte go bhfeidhmítear na rialuithe cuí i soláthar seirbhísí comhroinnte chuig an Oifig seo.

Aidan O'Driscoll
Oifigeach Cuntasaíochta
An Roinn Talmhaíochta,Bia agus Mara

27 Meán Fómhair 2017

Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tuairisc le cur faoi bhráid Tithe an Oireachtais

Vóta 30 Talmhaíocht, Bia agus Mara

Tá iniúchadh déanta agam ar an gcuntas leithreasa do Vóta 30 Talmhaíocht, Bia agus Mara don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2016 faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993. Ullmhaíodh an cuntas san fhoirm a fhorordaiodh ag an Aire Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, de réir na mbeartas cuntasaíochta caighdeánacha agus na bprionsabal do chuntais leithreasa.

Freagracht an Oifigigh Chuntasaíochta

De réir Ailt 22 an Achta um Ranna Státchiste agus Iniúchta 1866, tá iachall ar an Oifigeach Cuntasaíochta an cuntas leithreasa a ullmhú. De réir an dlí, ní mór an cuntas a chur faoi mo bhráid faoi 31 Márta tar éis deireadh na bliana cuntais.

Tá an tOifigeach Cuntasaíochta freagrach freisin as cumhdach na gcistí poiblí agus na réadmhaoine sin atá faoina smacht, as an éifeachtacht agus as an mbarainneacht riaracháin ina Roinn agus as rialtacht agus geanas gach idirbhirt sna cuntais leithreasa.

Freagracht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste

Tá iachall orm faoi Alt 3 d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993 iniúchadh a dhéanamh ar chuntais leithreasa gach Vóta agus na tástálacha sin a chur i gcrích a measaim iad a bheith cuí do chuspóir an iniúchta.

Tar éis críochnú iniúchadh cuntais leithreasa, tá iachall orm teastas a sholáthar a dhearbhaíonn más amhlaidh, i mo thuairim féin, go léiríonn an cuntas go cuí na fáltais agus an caiteachas a bhaineann leis an Vóta. Tá iachall orm freisin tagairt a dhéanamh d'aon chás ábhartha mar

- ar theip ar roinn nó ar oifig caiteachas a chur i bhfeidhm a taifeadadh sa chuntas do na cuspóirí a bhí i gceist leis na leithreasuithe a rinneadh ag an Oireachtas, nó
- nach gcloíonn na hidirbhearta a taifeadadh sa chuntas ag cloí leis an údarás faoina maíonn siad a bheith curtha i gcrích.

Faoi Alt 3 (10) d'Acht an Ard-Reachtaire Cuntas agus Ciste (Leasú) 1993, tá iachall orm tuarascáil a ullmhú gach bliain, faoi aon cheisteanna a eascraíonn as m'iniúchadh ar an gcuntas leithreasa.

Scóip an iniúchta

Áirítear mar chuid d'iniúchadh scrúdú, ar bhonn tástála, fianaise a bhaineann le hábhar do shuimeanna agus do rialtacht na n-idirbheart airgeadais atá san áireamh sa chuntas chomh maith le measúnú i dtaca leis an gceist ar cloíodh le forálacha cuntasaíochta Ghnáthaimh Airgeadais Phoiblí na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Tá i gceist leis an iniúchadh dóthain fianaise a fháil le ráthaíocht réasúnta a sholáthar go bhfuil an cuntas leithreasa saor ó mhíráiteas ábhartha, cibé acu mar gheall ar chaimiléireacht nó mírialtacht nó earráid eile. Déanaim iarracht freisin fianaise a fháil faoi rialtacht na n-idirbheart airgeadais le linn an iniúchta. Agus an tuairim iniúchta á cur in iúl, déantar measúnú faoi leordhóthanacht iomlán chur i láthair na faisnéise sa chuntas leithreasa.

Tuairim faoin gcuntas leithreasa

I mo thuairimse, léiríonn an cuntas leithreasa go cuí fáltais agus caiteachas Vóta 30 Talmhaíocht, Bia agus Mara don bhliain dar chríoch 31 Nollaig 2016.

Tá an fhaisnéis agus na míniúcháin ar fad faighte agam a measaim iad a bheith riachtanach do chuspóirí m'iniúchta. I mo thuairimse, coimeádadh taifid chuntasaíochta leordhóthanacha ag an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara. Réitíonn an cuntas leithreasa leis na taifid chuntasaíochta.

Neamhchomhlíonadh na rialacha soláthair

Tá sé nochta ag an Oifigeach Cuntasaíochta sa ráiteas faoi rialú inmheánach airgeadais gur tharla cásanna ábhartha neamhchomhlíonadh na rialacha náisiúnta soláthair maidir le conarthaí a bhí ag feidhmiú i 2016.

Seamus MacCárthaigh
Reachtaire Cuntas agus Ciste

28 Meán Fomhair 2017

Vóta 30 Talmhaíocht, Bia agus Mara

Cuntas Leithreasa 2016

				2016	2015
			Suim soláthraithe sa mheastachán	**Toradh**	**Toradh**
			€000	**€000**	**€000**
Caiteachas cláir					
A	Trádáil, forbairt agus polasaí agraibhia				
	Bunaidh	450,815			
	Forlíontach	9,090	459,905	452,559	387,177
B	Sábháilteacht bia, sláinte agus leas ainmhithe agus sláinte plandaí				
	Bunaidh	217,967			
	Forlíontach	(10,654)	207,313	203,130	196,355
C	Athruithe geilleagair thuaithe, comhshaoil agus struchtúrtha				
	Soláthar don bhliain reatha	435,717			
	Géilleadh iarchurtha	12,000			
	Forlíontach	(7,372)	440,345	343,276	355,045
D	Íocaíochtaí díreacha				
	Bunaidh	246,602			
	Forlíontach	8,937			
			255,539	258,047	326,063
Ollchaiteachas					
	Soláthar don bhliain reatha	1,351,101			
	Géilleadh iarchurtha	12,000			
	Forlíontach	1	**1,363,102**	**1,257,012**	**1,264,640**
Asbhain					
E	**Leithreasaí-i-gcabhair**		**306,441**	**453,147**	**438,683**
Glanchaiteachas					
	Soláthar don bhliain reatha	1,044,660			
	Géilleadh iarchurtha	12,000			
	Forlíontach	1			
			1,056,661	**803,865**	**825,957**

Farasbarr don ghéilliúint

Tá farasbarr na suime a soláthraíodh le hais na glansuime faoi dhliteanas don ghéilliúint don Státchiste. Faoi Alt 91 den Acht Airgeadais 2004, is féidir iomlán nó cuid d'aon leithghabháil neamhchaite do sheirbhísí soláthair chaipitil a thabhairt anonn lena chaitheamh sa bhliain ina dhiaidh sin.

	2016	**2015**
	€	**€**
Farasbarr don bhliain	252,795,648	68,622,477
Géilleadh iarchurtha	(21,700,000)	(12,000,000)
Farasbarr le tabhairt suas	231,095,648	56,622,477

Anailís an chaiteachais riaracháin

				2016		**2015**
				Suim soláthraithe sa mheastachán	**Toradh**	**Toradh**
			€000	**€000**	**€000**	**€000**
i	Tuarastail, pá agus liúntais					
		Bunaidh	172,902			
		Forlíontach	(13,500)	159,402	159,158	165,980
ii	Taisteal agus cothú			6,910	6,889	6,971
iii	Oiliúint agus forbairt agus costais theagmhasacha			4,423	4,521	5,448
iv	Seirbhísí poist agus teileachumarsáide			4,553	4,195	4,553
v	Trealamh oifige agus seirbhísí IT seachtracha					
		Bunaidh	28,405			
		Forlíontach	(426)	27,979	24,642	24,590
vi	Costais áitreabh oifige					
		Bunaidh	6,870			
		Forlíontach	(1,000)	5,870	5,529	6,112
vii	Seirbhísí comhairleachta agus athbhreithniú luach airgid agus polasaithe			42	196	108
viii	Bearta forlíontacha chun leasa airgeadais an AE a chosaint			1,052	634	597
ix	Seirbhísí saotharlainne					
		Bunaidh	8,820			
		Forlíontach	426	9,246	10,428	5,733
				219,477	216,192	220,092

Nótaí leis an gCuntas Leithreasa

1 Ráiteas faoin gCostas Oibriúcháin 2016

	2016		2015
	€000	€000	€000
Caiteachas cláir		1,040,820	1,044,548
Pá		159,158	165,980
Neamhphá		57,034	54,112
Ollchaiteachas		**1,257,012**	**1,264,640**
Asbhain			
Leithreasaí-i-gcabhair		453,147	438,683
Glanchaiteachas		**803,865**	**825,957**
Athraithe maidir le sócmhainní caipitil			
Cheannach (airgead tirim)	(3,074)		
Dímheas	4,918		
Gnóthachan ar dhiúscairtí	(81)	1,763	(213)
Athraithe ar shócmhainní arna bhforbairt			
Íocaíochtaí Airgid Thirim		(171)	—
Athraithe maidir le glansócmhainní reatha			
Meadú ar fhabhraithe deiridh	10,368		
Laghdú ar stoc	770		
		11,138	46,986
Caiteachas díreach		**816,595**	**872,730**
Caiteachas iompraíodh in áit eile			
Glanchaiteachas ar sheirbhísí gaolmhara (nóta 1.1)		64,371	67,099
Measchíosanna		7,400	7,200
Costas glan clár		**888,366**	**947,029**

1.1 Caiteachas ar Sheirbhísí Gaolmhara

Tá méid an ghlanchaiteachais ar sheirbhísí gaolmhara comhdhéanta de na méideanna measta seo a leanas i ndáil le Vóta 30 a iompraíodh in áit eile.

	2016	2015
	€000	€000
Vóta 9 Oifig na gCoimisinéirí Ioncaim	1	59
Vóta 12 Aoisliúntais agus Liúntais Scoir	60,368	61,889
Vóta 13 Oifig na nOibreacha Poiblí	3,648	4,850
Vóta 18 Oifig Náisiúnta um Seirbhís Roinnte	54	—
An Príomh-Chiste – pinsin na n-airí	300	301
	64,371	67,099

2 Clár Comhardaithe amhail an 31 Nollaig 2016

	Nóta	2016 €000	2015 €000
Sócmhainní caipitil	2.2	11,434	13,197
Sócmhainní caipitil arna bhforbairt	2.3	171	—
Sócmhainní reatha			
Banc agus airgead tirim	2.4	60,413	34,296
Stoic	2.5	1,733	2,503
Réamhíocaíochtaí		21,783	2,196
Ioncam fabhraithe:			
Maoiniú EAFRD dlite ón AE		103,690	129,983
Méideanna eile dlite ón AE		550	515
Ró-íocaíochtaí scéime	6.3	2,556	3,254
Dlite le haghaidh seirbhísí		7,544	8,724
Iarmhéideanna eile dochair	2.6	1,325	2,498
Iomlán na sócmhainní reatha		**199,594**	**183,969**
Lúide dliteanais reatha			
Costais fhabhraithe		5,995	4,176
Iarmhéideanna eile creidmheasa	2.7	40,373	21,228
Glandliteanas don Státchiste	2.8	21,365	15,566
Iomlán na ndliteanas reatha		**67,733**	**40,970**
Glansócmhainní reatha		**131,861**	**142,999**
Glansócmhainní		**143,466**	**156,196**
Léirithe ag:			
Cuntas maoiniú Stáit	2.1	**143,466**	**156,196**

2.1 Cuntas Maoiniú Stáit	**Nóta**	**€000**	**2016** **€000**	**2015** **€000**
Iarmhéid ag 1 Eanáir			156,196	202,969
Eisíocaíochtaí as an vóta				
Soláthar meastacháin	Cuntas	1,056,661		
Géilleadh iarchurtha		(21,700)		
Farasbarr le géilleadh	Cuntas	(231,096)		
Vóta glan			803,865	825,957
Caiteachas (airgead tirim) iompraíodh in áit eile	1		64,371	67,099
Caiteachas neamh-airgid - measchíosanna	1		7,400	7,200
Costas glan clár	1		(888,366)	(947,029)
Iarmhéid ag 31 Nollaig			**143,466**	**156,196**

2.2 Sócmhainní Caipitil

	Trealamh oifige/ fearais eile	Troscán agus feistin	Iomlán
	€000	€000	€000
Ollsócmhainní			
Costas nó luacháil amhail an 1 Eanáir 2016	231,025	14,131	245,156
Breiseanna	3,001	158	3,159
Diúscairtí	(1,567)	—	(1,567)
Costas nó luacháil amhail an 31 Nollaig 2016	232,459	14,289	246,748
Dímheas Carntha			
Iarmhéid tosaigh amhail an 1 Eanáir 2016	218,520	13,439	231,959
Dímheas don bhliain	4,667	251	4,918
Dímheas ar dhiúscairtí	(1,563)	—	(1,563)
Dímheas carnach amhail an 31 Nollaig 2016	221,624	13,690	235,314
Glansócmhainní amhail an 31 Nollaig 2016	**10,835**	**599**	**11,434**
Glansócmhainní amhail an 31 Nollaig 2015	**12,505**	**692**	**13,197**

Ní áirítear talamh agus foirgnimh sa ráiteas thuas. Tá liosta talún agus foirgneamh atá á riar ag an Roinn iarcheangailte leis an gcuntas.

2.3 Sócmhainní Caipitil arna bhforbairt

amhail an 31 Nollaig	2016
	€000
Suimeanna tugtha ar aghaidh ag 1 Eanáir	—
Íocaíochtaí airgid thirim don bhliain	171
Aistrithe chuig clár sócmhainní	—
Suimeanna tugtha ar aghaidh ag 31 Nollaig	171

2.4 Banc agus Airgead Tirim	**2016**	**2015**
amhail an 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Iarmhéid ag an bPámháistir Ginearálta	58,697	32,950
Iarmhéideanna bainc Tráchtála	1,788	1,427
Orduithe gan íoc	(72)	(81)
	60,413	34,296

2.5 Stoic	**2016**	**2015**
amhail an 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Soláthairtí saotharlainne agus ceimiceáin	434	453
Soláthairtí stáiseanóireachta	129	111
Soláthairtí ríomhaireachta	47	44
Soláthairtí tréidliachta	683	1,427
Beostoc	313	324
Stoc talmhaíochta	85	99
Soláthairtí glantacháin	14	20
Stoic ola	28	25
	1,733	2,503

2.6 Iarmhéideanna Eile Dochair	**2016**	**2015**
amhail an 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Óinchistí agus costais infhorchúitithe taistil	152	143
Aiscí agus cnapshuimeanna scoir infhorchúitithe na Roinne Airgeadais	5	1
Airleacain chuig OOP	594	1,124
Dlite ó údaráis áitiúla maidir le forbairt chuain	66	66
Réamhíocaíochtaí tuarastail ón Státchiste	—	428
Sonraí mairteola agus scéim ghéanómaíochta	30	—
Eile	478	736
	1,325	2,498

2.7 Iarmhéideanna Eile Creidmheasa	**2016**	**2015**
amhail an 31 Nollaig	**€000**	**€000**
Suimeanna dlite don Stát		
Cáin ioncaim	2,878	—
Árachas Sóisialach Pá- Choibhneasta	1,548	—
Cáin Shiarchoinneálach ar Seirbhísí Gairmiúla	1,104	943
Cáin Bhreisluacha	346	1,023
Cáin Chonarthaí Iomchuí	0	24
Aoisliúntas	13	17
CBL ar Dhíolacháin	282	258
Cáin Mhaoine Áitiúil	27	12
An Muirear Sóisialta Uilíoch	774	—
Fáltais bhreise le híoc leis an Státchiste	—	206
	6,972	2,483
Urrúis	156	302
Díolacháin/ tobhaigh chuóta bainne	550	550
Táillí ceadúnaithe lotnaidicídí	715	734
Airleacain AE	14,733	9,386
An Roinn Ealaíona, Oidhreachta, Gnóthaí Réigiúnacha, Tuaithe agus Gaeltachta	13,759	—
Clár Sonraí Mairteola & Géanómaíochta	—	3,828
Ilghnéitheach	3,488	3,945
	40,373	21,228

2.8 Glandliteanas don Státchiste

amhail an 31 Nollaig	2016	2015
	€000	€000
Farasbarr le tabhairt suas	231,096	56,622
Géilleadh iarchurtha	21,700	12,000
Deontas ón státchiste nár tarraingíodh	(231,431)	(53,056)
Glandliteanas don Státchiste	21,365	15,566

Arna léiriú le:

Féichiúnaithe		
Banc agus airgead tirim	60,413	34,296
Iarmhéideanna dochair: ar fionraí	1,325	2,498
	61,738	36,794
Creidiúnaithe		
Dlite don Stát	(6,972)	(2,483)
Iarmhéideanna creidmheasa: ar fionraí	(33,401)	(18,745)
	(40,373)	(21,228)
	21,365	15,566

2.9 Tiomantais

amhail an 31 Nollaig	2016	2015
	€000	€000
a) Tiomantais Dhomhanda		
Soláthar earraí agus seirbhísí	32,401	25,615
Cláir dheontais	1,444,303	1,350,015
Cláir dheontais caipitil	732,188	706,528
Iomlán na dtiomantas infheidhmithe le dlí	**2,208,892**	**2,082,158**

			2016	2015
b) Deontais soláthair agus neamhchaipitil	**Dlite i 2017**	**Blianta ina dhiaidh sin**	**Iomlán**	**Iomlán**
	€000	**€000**	**€000**	**€000**
Soláthar earraí agus seirbhísí	20,452	11,949	32,401	25,615
Deontais neamhchaipitil				
Taighde bia	11,195	53,496	64,691	51,944
Deontais don earnáil orgánach	13,566	40,000	53,566	55,481
Scéim Luathscoir	2,573	1,097	3,670	10,693
An Scéim um Chosaint na Timpeallachta Tuaithe	390	—	390	2,382
An Scéim um Roghanna Comhshaol Talmhaíochta	20,674	6,600	27,274	79,915
An Clár um Ghéanómaíocht Sonraí Mairteola	47,000	143,640	190,640	238,000
Sláinte Ainmhithe Éireann	750	—	750	1,000
Luacháil Mhargaidh ar an bhFeirm	—	—		180
An Scéim Ghlas ar Bheagán Carbóin do Chomhshaol na Talmhaíochta	262,347	765,975	1,028,322	910,420
Aistriú Eolais	25,000	50,000	75,000	—
Iomlán na dtiomantas infheidhmithe le dlí	**403,947**	**1,072,757**	**1,476,704**	**1,375,630**

c) Cláir dheontais caipitil	**2016**	**2015**
	€000	**€000**
Iarmhéid tosaigh	706,528	776,742
Deontais a íocadh sa bhliain	(113,343)	(133,886)
Tiomantais dheontais nua	160,011	83,570
Dídhílsithe deontais	(20,478)	(19,898)
Iarmhéid deiridh	**732,188**	**706,528**

			2016	**2015**
	Dlite i 2017	**Blianta ina dhiaidh sin**	**Iomlán**	**Iomlán**
	€000	**€000**	**€000**	**€000**
d) Cláir dheontais chaipitil				
Deontais infheistíochta caipitil	4,121	—	4,121	10,523
Foraoisiú	96,163	544,919	641,082	683,685
Scéim Feabhais Feirme	50,800	30,821	81,621	11,556
Scéim Ghairneoireachta	894	—	894	764
Clár athfhorbartha Chaisleáin Bhaile Sheáin	1,500	2,970	4,470	—-
Iomlán na dtiomantas infheidhmithe le dlí	**153,478**	**578,710**	**732,188**	**706,528**

Athraithe suntasacha

Cuirtear míniú ar fáil thíos nuair a mhéadaigh/(laghdaigh) ceangaltais ilbhliantúla faoi níos mó ná €500,000 ó 2015 go 2016.

Cur síos	**Méid méadú/(laghdú) €000**	**Míniú**
Deontais infheistíochta caipitil	(6,402)	Tharla an méadú ó thaobh ceangaltas de mar gheall ar thabhairt chun críche tionscadal i 2016 a rinneadh níos tapúla ná mar a tuaradh, chomh maith le roinnt tionscadal nach ndeachthas ar aghaidh leo.
Foraoisiú	(42,603)	Tá an clár Foraoisithe faoi réir ag éileamh agus is é is cúis leis an easnamh nó leis an méadú air ná gur féidir le hIarratasóirí foirmeacha iarratais a sheoladh isteach le haghaidh íocaíochta ag am ar bith le linn a gconartha(í). Lena chois sin, tograíonn roinnt iarratasóirí ligean dá bpréimheanna cruinniú bliain i ndiaidh bliana agus ansin déanann éileamh ar phréimheanna blianta go leor le chéile.
Scéim Feabhais Feirme	70,065	Tá athraitheas sna figiúirí a bhaineann le 2015 agus 2016 toisc gur tugadh isteach bearta Scéimeanna Dírithe Nuachóirithe Thalmhaíochta (TAMS) II i rith 2016. Táimid tiomanta €395 milliún a chaitheamh ar na scéimeanna seo le linn do Chlár 2014-2020 a bheith ann. Tá tiomantais na mblianta 2017-19 faoi réir ag an líon iarratas atá faighte, ceadaithe agus tiomantas tugtha faoina gcomhair. Déantar iarratais a mheas agus a cheadú ar bhonn rialta de réir mar a bhíonn sciartha ráithe ag druidim chun deiridh.
Clár athfhorbartha Chaisleáin Bhaile Sheáin	4,470	Ceangaltas nua maidir le hobair fhorbartha ag Caisleán Bhaile Sheáin.

3 Caiteachas Cláir réir Fo-mhírcheann

				2016	2016	2015
			Suim soláthraithe sa mheastachán		Toradh	Toradh
			€000	€000	€000	€000
A	**Trádáil, Forbairt agus Polasaí Agraibhia**					
A.1	Riarachán – pá					
		Bunaidh	17,012			
		Forlíontach	(1,329)	15,683	15,660	16,331
A.2	Riarachán - neamhphá					
		Bunaidh	4,440			
		Forlíontach	(81)	4,359	4,054	4,666
A.3	Taighde agus oiliúint					
		Bunaidh	31,243			
		Forlíontach	(1,000)	30,243	30,203	24,561
A.4	Forbairt talmhaíochta agus bia			8,720	5,644	9,850
A.5	Teagasc - speansais ghinearálta			116,280	116,280	111,139
A.6	An Bord Bia - speansais ghinearálta			32,492	32,569	30,836
A.7	Foras na Mara			29,309	29,094	26,301
A.8	Bord Iascaigh Mhara					
		Bunaidh	39,680			
		Forlíontach	(8,500)	31,180	23,104	19,016
A.9	Deonacháin chabhair bia - An Clár Domhanda Bia					
		Bunaidh	20,000			
		Forlíontach	20,000	40,000	40,000	20,000
A.10	Seirbhísí eile			24,139	18,575	21,056
A.11	An Ciste Rásaíochta Capall agus Cúnna			74,000	74,000	68,000
A.12	Scéim um Ghéanómaíocht Mhairteola			52,000	61,896	34,692
A.13	Ciste Forbartha agus Nuálaíochta Tuaithe CEDRA			1,500	1,480	729
				459,905	**452,559**	**387,177**

Athraithe suntasacha

San iomlán, bhí an t-ollchaiteachas maidir leis an gClár A €3.48 millún mór ná mar a soláthraíodh. Tharla sin go príomha mar gheall ar an méid seo a leanas:

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Riaracháin-pá	1,352	Tharla coigilteas ós rud é nach ndearnadh oiread dul chun cinn leis an earcú beartaithe agus a bhíothas ag súil leis.
Riaracháin-neamhphá	386	Tharla coigilteas ós rud é nach ndeachaigh na costais i méid oiread agus a bhíothas ag súil leis.
Taighde agus oiliúint	1,040	D´eascair coigilteas ós rud é nach ndearnadh oiread dul chun cinn le tionscadail faoi na Cistí Spreagtha Thaighde agus a bhíothas ag súil leis. Is gnách go maireann a leithéid de thionscadail 3 go 5 bliana agus bíonn íocaíochtaí ag brath ar dhul chun cinn sásúil i dtaca leis na tionscadail.
Forbairt Talmhaíochta agus Bia	3,076	Is féidir le dul chun cinn ar na mórthionscadai ilbhliantúla infheistíochta caipitil seo a bheith éagsúil, ag brath ar dhálaí margaidh. Ní rabhthas ag súil an oiread sin le héilimh a fuarthas. Tógfaidh sé níos mó ama tionscadail a chríochnú ná mar a measadh.
Bord Iascaigh Mhara	16,576	Laghdaíodh an bunleithdháileadh buiséid ar luach €39.68 milliún faoi €8.5 milliún sa mheastachán forlíontach. Baineann an gannchaitheamh le scéimeanna éagsúla, áit ar cuireadh tús le tarraingt anuas níos deireanaí ná mar a measadh, nó áit nach rabhthas ag súil léi an oiread sin e.g. níor seoladh an Scéim Inmharthana Iascaigh go dtí Deireadh Fómhair 2016, a raibh gannchaitheamh mar thoradh uirthi. Ní dheachthas ar aghaidh le scéimeanna áirithe, a beartaíodh ar dtús le haghaidh 2016.
Tabhartais chúnaimh bhia – an Clár Domhanda Bia	(20,000)	Méadaíodh an bunleithdháileadh buiséid faoi €20m sa mheastachán forlíontach mar gheall ar íocaíocht luath ranníocaíocht 2017 na hÉireann don Chlár Domhanda Bia ó tharla gurb ann do chásanna leanúnacha éigeandála.
Seirbhísí eile	5,564	Iarchuireadh €1.7 milliún ós rud é nach ndearnadh oiread dul chun cinn leis an gclár athfhorbartha ag Caisleán Bhaile Sheáin agus a bhí beartaithe i 2016. Tharla coigilteas freisin ós rud é gur socraíodh níos lú cásanna dlí ná mar a bhíothas ag súil leis le linn na bliana. D´eascair coigilteas freisin ós rud é nár tugadh chun críche scéim do tháirgeoirí bia speisialtachta i 2016.
Scéim Sonraí Mairteola agus Géanómaíochta	(9,896)	Is féidir an t-athraitheas a mhíniú le tabhairt anonn dliteanas go 2016 ó bhliain scéime 2015 ós rud é gur bhain rannpháirtithe an Chláir um Shonraí agus um Ghéanómaíocht na Mairteola (CSGM) comhlíonadh amach, mar aon le leibhéal ard comhlíonta rannpháirtithe BDGP sa bhliain scéime 2016.

				2016		2015
				Suim soláthraithe sa mheastachán	Toradh	Toradh
				€000	€000	€000
B	**Sábháilteacht Bia, Sláinte agus Leas Ainmhithe agus Sláinte Plandaí**					
B.1	Riarachán – pá					
		Bunaidh	97,096			
		Forlíontach	(7,580)	89,516	89,378	93,209
B.2	Riarachán - neamhphá					
		Bunaidh	37,780			
		Forlíontach	(574)	37,206	36,108	30,860
B.3	Sábháilteacht bia (agus sláinte poiblí), sláinte agus leas ainmhithe agus sláinte plandaí					
		Bunaidh	83,091			
		Forlíontach	(2,500)	80,591	77,644	72,286
				207,313	**203,130**	**196,355**

Athraithe suntasacha

Tríd is tríd, bhí an t-ollchaiteachas maidir le Clár B €4.18 milliún níos ísle ná mar a soláthraíodh. Tharla sin go príomha mar gheall ar an méid seo a leanas:

Cur síos	**Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000**	**Míniú**
Riaracháin-pá	7,718	Tharla coigilteas ós rud é nach ndearnadh oiread dul chun cinn leis an earcú beartaithe agus a bhíothas ag súil leis.
Riaracháin-neamhphá	1,672	Tharla coigilteas ós rud é nach ndeachaigh na costais i méid oiread agus a bhíothas ag súil leis.
Sábháilteacht Bia (agus sláinte phoiblí), sláinte agus leas ainmhithe agus sláinte plandaí	5,447	Tharla coigilteas mar gheall ar laghdú i gcásanna eitinne.

				2016		2015
			Suim soláthraithe sa mheastachán	Toradh		Toradh
			€000	€000		€000
C	**Eacnamaíocht agus Timpeallacht na Tuaithe**					
C.1	Riarachán – pá					
	Bunaidh	35,559				
	Forlíontach	(2,777)	32,782	32,732		34,135
C.2	Riarachán - neamhphá					
	Bunaidh	9,936				
	Forlíontach	(181)	9,755	8,894		9,962
C.3	Scéim imshaol talmhaíocht					
	Bunaidh	196,244				
	Forlíontach	(2,500)	193,744	148,326		131,232
C.4	Soghluaiseacht talún (scéimeanna luathscoir/cabhair suiteála)					
	Bunaidh	5,016				
	Forlíontach	(414)	4,602	4,406		7,143
C.5	Forbairt talmhaíochta agus bia		42,547	12,729		30,616
C.6	Foraoiseacht agus bithfhuinneamh					
	Soláthar don bhliain reatha	101,804				
	Géilleadh iarchurtha	12,000	113,804	103,802		104,145
C.7	Iascaigh					
	Bunaidh	22,285				
	Forlíontach	(1,500)	20,785	18,997		23,095
C.8	An tÚdarás um Chosaint Iascaigh Mhara		12,460	10,016		10,580
C.9	Seirbhísí eile		1,866	1,112		465
C.10	Tionscadal feabhsúcháin Inis Sionnach		8,000	2,262		3,672
			440,345	**343,276**		**355,045**

Athraithe suntasacha

San iomlán, bhí an t-ollchaiteachas maidir leis an gClár C €88.57 milliún níos ísle ná mar a soláthraíodh. Tharla sin go príomha mar gheall ar an méid seo a leanas:

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Riarachán – pá	2,827	Tharla coigilteas ós rud é nach ndearnadh oiread dul chun cinn leis an earcú beartaithe agus a bhíothas ag súil leis.
Riarachán - neamhphá	1,042	Tharla coigilteas ós rud é nach ndeachaigh na costais i méid oiread agus a bhíothas ag súil leis.

Cur síos	**Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000**	**Míniú**
Scéimeanna Comhshaoil Talmhaíochta	47,918	D´eascair coigilteas mar seo a leanas: Tharla coigilteas ar luach €40m ós rud é gurbh é luach bhuiséad measta oiliúna GLAS ná €4.8 milliún ach níor cuireadh an scéim oiliúna i bhfeidhm de réir mar a bhí beartaithe agus ní bheidh sí ag feidhmiú go 2017. Ba í 2016 an chéad bhliain iomlán ina raibh íocaíocht dlite do na 38,000 iarrthóir faofa. Bhí an meastachán do gach iarrthóir bunaithe ar mheánchonradh bliantúil ar luach €4,600 ach ba é an luach iarbhír conartha ná €4,200, rud a raibh de thoradh air coigilteas ar luach €15.2m. Níor éirigh ach le 74% de na hiarratais ar fad sna seiceálacha rialála, sin níos lú ná an sprioc de 85%; próiseáladh, mar sin de, níos lú réamhíocaíochtaí 2016 ná mar a measadh, rud a raibh de thoradh air coigilteas ar luach €15.3m. Ba é luach bhuiséad measta GLAS + ná €4.7m ach ní raibh na córais TF i bhfeidhm chun na híocaíochtaí seo a dhéanamh i 2016. Bhí coigilteas €8m ann faoin Scéim Comhshaoil Talmhaíochta mar gur aistrigh níos mó iarratasóirí go GLAS ná a bhíothas ag súil leis. Lena chois sin, d'fhág dianseiceálacha riaracháin a rinneadh sula ndearnadh an íocaíocht dheireanach nár ceadaíodh 2,600 éileamh chun íocaíochta ag deireadh na bliana.
Scéimeanna rochtana talún (scéimeanna luathscoir/cúnaimh suiteála)	610	Léiríonn an coigilteas go bhfuil laghdú ar líon na ndaoine a fhaigheann ERS de réir mar a thugtar an scéim chun críche.
Forbairt Talmhaíochta agus Bia	29,818	€35.8m an méid a cuireadh ar leataobh le haghaidh TAMS in 2016. Níor caitheadh an méid seo ina iomláine toisc go raibh leibhéal ísle éileamh ar íocaíochtaí ann i leith 11 iarratas TAMS, a ceadaíodh chun oibreacha infheistíochta. Tá trí bliana ag iarratasóirí ón dáta ceadaithe amach chun a gcuid oibreacha infheistíochta a thabhairt chun críche agus éileamh ar íocaíocht a fhágáil isteach. Iarchuireadh €15.5 milliún ós rud é go raibh caiteachas TAMS níos ísle ná mar a tuaradh i 2016 ós rud é nach bhfuarthas éilimh íocaíochta chomh luath agus a bhí beartaithe ó na níos mó ná 4,000 feirmeoir a faomhadh cheana féin chun oibreacha a chur i gcrích ar a ngabhháltas.
Foraoiseacht agus bithfhuinneamh	10,002	Ba é luach an bhunbhuiséid ná €113.8 milliún lena n-áirítear luach €12 milliún de ghéilleadh iarchurtha ó 2015. D´eascair tearc-chaitheamh ar luach €4.5 milliún ar an scéim fhoraoisithe mar gheall go príomha ar phréimheanna neamhíoctha. Seo a leanas na cúiseanna a bhaineann leo siúd: 1) iomadú dliteanas préimheanna – iarrthóirí nach gcuireann iarratas isteach ar líne, a dteipeann orthu iarratas a chur isteach nó a ndiúltaíonn an Roinn dá n-iarratas, 2) spadántacht ag daoine aonair maidir le himréiteach cánach nó droch-chaighdeán i dtaca le bunú foraoise agus 3) daoine a shocraíonn ligean dá gcuid préimheanna iomadú chun bulcéileamh a dhéanamh níos faide anonn. Tharla tearc-chaitheamh ar luach €5.2 milliún do scéimeanna tacaíochta foraoiseachta mar gheall ar laghdú i líon na n-iarratas do scéim na mbóithre, mar gheall ar cheisteanna leanúnacha i dtaca le cead pleanála, agus freisin ós rud é nár tharla na híocaíochtaí maidir le scéim ´Windblow´ a rabhthas ag súil leo i 2016 agus táthar ag súil leo i 2017.

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Iascach	3,288	Bhí an buiséad athraitheach de bharr moill a bheith ann tús a chur le tionscadail EMFF a chomhordaigh an SFPA. Ba cheart do na costais a bheith ann in 2017. D´eascair coigilteas ar luach €750,000 faoin Scéim um Bhithéagsúlacht Mhuirí mar gheall ar chur i bhfeidhm tionscadal áirithe a tharla níos déanaí ná mar a bhíothas ag súil leis, go háirithe suirbhéireacht ghnáthóg sceire easchósta, a d´éiligh go mbeadh socruithe áirithe lóistíochtúla i bhfeidhm. Ina áit sin tarlóidh tionscadail iarchurtha i 2017 agus i mblianta ina dhiaidh sin. Ina theannta sin d´eascair coigilteas ar luach €750,000 ós rud é nár tharla caiteachas ionchais ar chóras nua TF chun riachtanais tuairisceoireachta an AE a chomhlíonadh faoi CEMI, mar gur shocraigh an Roinn an seanchóras TF a uasghrádú ag costas níos ísle, agus cuireadh infheistíocht ionchais CEMI ag ÚCIM maidir le rialú agus forfheidhmiú siar go blianta níos déanaí an chláir mar gheall ar easpa acmhainní bainistíochta tionscadail.
Údaráis Chosanta Iascaigh Mhara	2,444	Ba é ba mhó ba chúis leis na gcoigilteas anseo ná moill leanúnach a bheith ar thionscadal cóiríochta Chaisleán Bhéarra agus ar chead a fháil do mhalairt cóiríochta.
Seirbhísí eile	754	Bhí an buiséad fhotheidil seo athraitheach de bharr nach ndeachthas ar aghaidh le tionscnamh Oiliúna Mara. Tionscnamh aon uaire a bhí ann nach raibh dul chun cinn déanta maidir leis faoi dheireadh na bliana ós rud é go ndearnadh tosaíocht de ghnó eile.
Tionscadal feabhais Inis Sionnach	5,738	Iarchuireadh €4.5 milliún ós rud é nár cuireadh tús leis na príomhoibreacha feabhsúcháin i 2016 a raibh sé beartaithe go dtarlódh siad mar nár críochnaíodh an próiseas tairisceana in am. Bhí an meastachán a cuireadh ar fáil le haghaidh 2016 bunaithe ar thús a bheith á chur leis an gcéim is déine den tionscadal ó thaobh acmhainní de (Obair feabhais a dhéanamh ar an Taobh Thoir den Inis) sa dara leath den bhliain. Chuir Comhairle Contae Chorcaí, agus í ag gníomhú thar ceann an Aire agus na Roinne Talmhaíochta, Bia agus Mara, síneadh leis an tréimhse tairisceana. Tá an próiseas tairisceana críochnaithe anois agus tá an conraitheoir rafar ar an láithreán agus tús curtha leis na hoibreacha.

				2016		2015
			Suim soláthraithe sa mheastachán		**Toradh**	**Toradh**
			€000	**€000**	**€000**	**€000**
D	**Íocaíochtaí Díreacha**					
D.1	Riarachán – pá					
		Bunaidh	23,235			
		Forlíontach	(1,814)	21,421	21,388	22,305
D.2	Riarachán - Neamhphá					
		Bunaidh	8,919			
		Forlíontach	(164)	8,755	7,978	8,624
D.3	Tacaíochtaí ioncaim agus margaidh					
		Bunaidh	12,351			
		Forlíontach	(3,000)	9,351	8,230	89,156
D.4	Tacaíochtaí ioncaim i gceantair faoi mhíbhuntáiste			202,000	206,467	205,906
D.5	Seirbhísí eile			97	70	72
D.6	An Scéim um Iasachtaí Tacaíochta Airgid Talmhaíochta					
		Bunaidh	—			
		Forlíontach	13,915	13,915	13,914	
				255,539	**258,047**	**326,063**

Athraithe suntasacha

Tríd is tríd, bhí an t-ollchaiteachas maidir le Clár D €14.23 milliún mór ná mar a bhí tuartha. Tharla sin go príomha mar gheall ar an méid seo a leanas:

Cur síos	**Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000**	**Míniú**
Riarachán – pá	1,847	Tharla coigilteas ós rud é nach ndearnadh oiread dul chun cinn leis an earcú beartaithe agus a bhíothas ag súil leis.
Riarachán - neamhphá	941	Tharla coigilteas ós rud é nach ndeachaigh na costais i méid oiread agus a bhíothas ag súil leis.
Tacaíochtaí ioncaim agus margaíochta	4,121	Tharla coigilteas ar luach €3 mhilliún mar gheall ar leibhéal níos ísle gníomhaíochta idirghabhála a raibh de thoradh air coigilteas maidir le costais ghaolmhara theicniúla, stórála, láimhseála agus mhaoinithe. Tharla tearc-chaitheamh freisin ar luach €1.4 milliún ós rud é nár theastaigh na cistí a fuarthas do thosú atógáil Scéim Aitheanta Dáileachtaí Talún (SADT) i 2016. Is é atá i SADT ná scéim bhainistíochta talaimh na Roinne, a bhuntacaíonn leis na híocaíochtaí do scéimeanna talamhbhunaithe, leithéidí Scéim na hÍocaíochta Bunúsaí (SÍB) agus Glasú agus Limistéir faoi Shrianta Nádúrtha (LSN). Cé go raibh obair á déanamh ó thús deireadh 2016 chun an córas a fheabhsú, ní raibh a oiread dul chun cinn déanta faoi dheireadh na bliana agus a bhíothas ag súil leis agus, dá bhrí sin, ní raibh gá leis na cistí.
Iasacht Tacaíochta Talmhaíochta Sreabhadh Airgid	(13,914)	Scéim nua ab ea an "Scéim um Iasacht Tacaíochta Talmhaíochta Sreabhadh Airgid" in 2016 agus forbraíodh í i gcomhar le Corparáid Baincéireachta Straitéisí na hÉireann (SBCI). Faoin scéim seo, cuireadh €150 milliún ar fáil d'fheirmeoirí ar ráta úis 2.95%. Sa Scéim sin, maolaítear buille an athraithe sa ráta malairte sterling agus ísliú phraghsanna na n-earraí i roinnt earnálacha talmhaíochta. Cuirtear caipiteal oibre ar fáil d'fheirmeoirí ar bhealach solúbtha agus ar chostas íseal. Cuirfidh seo ar a gcumas an chuid is costasaí d'fhiacha gearrthéarmacha a íoc, rud a chinnteoidh inmharthanacht leanúnach airgeadais fiontar inmharthana feirmeoireachta. Úsáideann SBCI an €25 milliún de mhaoiniú poiblí a chuirtear ar fáil, comhdhéanta de ranníocaíocht €14m DAFM agus €11m ón AE, 'cúnamh coigeartaithe eisceachtúil le haghaidh feirmeoirí bainne agus feirmeoirí eile beostoic' chun an maoiniú iomlán a ghiaráil leis na bainc rannpháirteacha.

4 Fáltais

4.1 Leithreasaí-i-gcabhair

		Fo-cheannteideal	2016 Measta	2016 Réadaithe	2015 Réadaithe
			€000	**€000**	**€000**
	Riarachán				
1.	Aisghabháil ar thuarastal, srl. ar oifigigh ar iasacht chuig comhlachtaí lasmuigh		600	715	617
2.	Éarlais agus urrúis forghéillte faoi idirghabháil AE, aisíocaíocht onnmhairithe, srl. socruithe		1	117	32
3.	Aisíocaíochtaí ó tháillí tréidliachta do sheirbhísí cigireachta ag monarchana éanlaithe agus monarchana feola eile	B.3	14,892	18,382	18,171
4.	Fáltais ó tháillí cigireachta tréidliachta d'onnmhairithe beo	B.3	997	883	924
5.	Fáltais ó tháillí do sheirbhísí cigireachta ar áitribh déiríochta	B.3	5,250	6,800	6,459
	Seirbhísí eile				
6.	Fáltais ó dhíol vacsaíní, beostoc, táirgí feirmeoireachta, etc. ag Saotharlann Taighde Tréidliachta agus feirm i mBaile an Aba; aisghabháil ar chostais choraintín in Inis Píc	B.3	800	709	698
7.	Fáltais ó tháillí tástála síolta, táillí deimhnithe, táillí ceadúnais, lotnaidicídí, táillí clárúcháin etc, agus táillí ó fheirm Bhacastúin	A.3	1,903	2,610	2,404
8.	Fáltais ó ranníocaíochtaí feirmeora i dtreo an chostais a bhaineann leis an ngalar buaibheach a dhíothú	B.3	5,000	6,492	6,528
9.	Fáltais ó Choimisiún na talún		357	595	889
10.	Fáltais eile		1,615	2,600	2,071
	Fáltais ón AE faoi rialacháin ráthaíochta EAGGF				
11.	Costais idirghabhála mhargaidh agus costais airgeadais do bhearta rannóige (Ráthaíocht) FEOGA eile	D.3	100	867	20
12.	Caillteanas Stoic Idirghabhála, etc.	D.3, D.5	1	725	1,098
13.	EAFRD (An Ciste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe)	C.3,C.4 C.5,D.4	239,000	383,009	363,576
14.	Ciste Tréidliachta	B.3	11,619	11,320	13,303
15.	Fáltais ráthaíochta eile ón AE (Talmhaíocht)	D.3, D.5	1,738	1,500	1,654
	Fáltais ón AE faoi rialacháin struchtúir				
16.	Fáltais ó fhíneálacha agus fhorghéillte i leith iascaigh farraige	C.7	100	187	775
17.	Fáltais faoin Acht Imeall Trá 1933 agus an tAcht Maoine Stáit 1954	C.7	100	64	78
18.	Aisghabháil AE i ndáil le caiteachas ar iascaigh a chaomhnú agus a bhainistiú	C.7	1	—	305

				2016	2015
		Fo-cheannteideal		**Réadaithe**	**Réadaithe**
				€000	**€000**
19.	Táillí ceadúnais dobharshaothraithe	C.7	412	204	340
20.	Fáltais AE do CEMI	C.7	7,350	—	—
21.	EFF (Iascaigh) 2007-2013	C.7	500	3,148	2,943
22.	Fáltais ó Chórais Bhia Inbhuanaithe na hÉireann		100	85	47
23.	Fáltais ó asbhaint a bhaineann le pinsin ó luach saothair seirbhíse poiblí		14,005	12,135	15,751
	Iomlán		**306,441**	**453,147**	**438,683**

Míniú ar athraithe suntasacha

Tugtar míniú thíos i gcás gach teideal ina raibh an toradh éagsúil ón tsuim mheasta tar éis aon choigeartú meastacháin fhorlíontaigh de níos mó ná €100,000 agus níos mó ná 5%.

Cur síos	**Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000**	**Míniú**
Aisghabháil ar thuarastal, srl. ar oifigigh ar iasacht chuig comhlachtaí lasmuigh	(115)	Bhí an forchúiteamh níos mó ná mar a measadh mar gheall ar fháltais suimeanna a bhí dlite i 2015 ag tús 2016.
Éarlais agus urrúis forghéillte faoi idirghabháil AE, aisíocaíocht onnmhairithe, srl. socruithe	(116)	Fuarthas níos mó ioncaim ná mar a measadh mar gheall ar nádúr athraitheach na bhforghéilltí ar urrúis cheadúnais. Déantar soláthar meastacháin comharthach.
Aisíocaíochtaí ó tháillí tréidliachta do sheirbhísí cigireachta ag monarchana éanlaithe agus monarchana feola eile	(3,490)	Is é is cúis leis an admháil a bheith níos costasaí ná mar a bhíothas ag súil leis ná go bhfuil méadú ar fhigiúirí maraithe eallaí/caorach/éanlaithe, agus go bhfuil béim ag na rannóga ar tháillí neamhíoctha atá dlite.
Fáltais ó tháillí cigireachta tréidliachta d'onnmhairithe beo	114	Ní raibh trádáil na n-eallach beo chomh beoga in 2016 agus a bhí blianta roimhe sin, de bharr go bhfuil laghdú ar éileamh ar eallaigh na hÉireann san Ísiltír.
Fáltais ó tháillí do sheirbhísí cigireachta ar áitribh déiríochta	(1,550)	Faoin Acht Bainne (Forálacha Ilghnéitheacha), 1979, gearrtar táille €0.001 an lítear as an uile bhainne a úsáidtear chun déantúsaíochta nó a réitítear chun óil. Fuarthas níos mó ná a bhíothas ag súil leis de bharr méadú a theacht ar an méid bainne a táirgeadh/próiseáladh tar éis deireadh a chur leis an scéim cuóta bainne.
Admhálacha ó tháillí tástála síl, táillí deimhnithe, táillí ceadúnaithe, lotnaidicídí, táillí clárúcháin, etc. agus admhálacha ó Fheirm Bhacastúin	(707)	Bhí farasbarr ann de bharr tosca éagsúla. Is iad sin: mhair an t-iarratas ar Tháillí Trádála Monarchan ar feadh bliain iomlán seachas sé mhí mar a tuaradh ag tús na bliana. Cuireadh sonrasc chuig roinnt comhlachtaí le haghaidh táillí gránaigh amach sa bhliain 2015 agus ní bhfuarthas airgead faoina gcomhair go dtí 2016. Lena chois sin, bhí ranníocaíocht aon uaire ann a bhain le barraíocht táillí clárúcháin a bheith ar chosaint monarchana agus ar earraí bithicíde. Braitheann na hadmhálacha ar thosca seachtracha tráchtála.
Admhálacha ó ranníocaíochtaí feirmeoirí chun an costas a bhaineann le galar bólachta a chur de dhroim seoil a ghlanadh	(1,492)	Tá an Roinn tar éis a bheith an-ghníomhach maidir le dul sa tóir ar dhaoine chun fiacha gan íoc a íoc i leith tobhaigh dhéiríochta, marú ainmhithe agus easpórtálacha bólachta le linn 2016 agus tá dul chun cinn an-suntasach déanta maidir le fuílleach na méideanna dlite sin a fháil.

Cur síos	Níos lú/(níos mó) ná a soláthraíodh €000	Míniú
Admhálacha Choimisiún na Talún	(238)	Tharla an leibhéal níos airde fáltas mar gheall ar iarrachtaí méadaithe chun riaráistí blianachta do cheannach talún a bhailiú trí mheán litreacha meabhrúcháin agus fritháireamh breise in aghaidh deontas feirme atá dlite; spreag éilimh ar íocaíocht blianachtaí luathfhuascailt chuntas agus lóisteáil fháltas ó dhíol iarthailte iontaobhais.
Admhálacha eile	(985)	Bhí admháil aon uaire €500,000 ann i ndáil le dleachta a tuilleadh ag EXPO 2016. Lena chois sin, fuarthas €150,000 ón Cónaidhm Phórú Eallaigh na hÉireann. Baineann na hadmhálacha seo le haisghabháil na gcostas breise a ghabhann le bileoga Imeachtaí Ainmhithe chun laonna a chlárú. Braitheann an méid aisghabhála ar an méid laonna a gcláraítear a mbreith.
Costais Idirghabhála Margaidh agus costais Airgeadais le haghaidh bearta eile roinne de chuid an FEOGA (Barántas)	(767)	Bhí leibhéal níos airde de cheannach bainne bhearrtha ann i réimse na hIdirghabhála, arbh é a bhí mar thoradh air leibhéil níos airde de chostais ghaolmhara ab fhéidir a fháil ar ais ón AE.
Caillteanais stoic idirghabhála, etc	(724)	Ba éard ba chúis le hathraitheas €724,000 a bheith ann ná an t-imréiteach a rinne an An Ciste Eorpach um Ráthaíocht Talmhaíochta ar na cuntais, áit a gceadaítear 20% de na Neamhrialtachtaí a bailíodh a choinneáil. Braitheann an leibhéal coinneála ar fhiacha a bailíodh agus is deacair é a thuar.
EAFRD (An Ciste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe)	(144,009)	Ba é ba mhó ba chúis leis an athraitheas ar admhálacha an EAFRD ná an t-am ar dúnadh an An Clár um Fhorbairt Tuaithe go foirmeálta, clár a bhí ann ó 2007 - 2013, agus, ina dhiaidh sin, 5% d'admhálacha a bheith á scaoileadh ag an AE go dtí gur dúnadh go foirmeálta é.
Admhálacha eile Barántais ón AE (Talmhaíocht)	238	Tharla an t-athraitheas mar gheall ar ghlacadh le scéim bhainne na scoileanna a bhí níos ísle ná mar a bhíothas ag súil leis chomh maith le leithdháileadh níos ísle do scéim thorthaí na scoileanna. Ina theannta sin fuarthas níos lú fáltas infhorchúitithe ná mar a bhíothas ag súil leis.
Táillí ceadúnais uisceshaothraithe	208	Is léiriú é an t-athraitheas sa chás seo ar fheabhas leanúnach na bpróiseas bainistíochta fiach, arb é atá mar thoradh air gur imréitíodh níos mó cuntas in 2016.
Fáltais an AE do CEMI	7,350	Níor tharla cur éilimh faoi bhráid Choimisiún an AE le linn 2016, faoi mar a bhíothas ag súil leis. Cuirfear éileamh níos mó faoi bhráid an Choimisiún i 2017.
EFF (Iascach) 2007-2013	(2,648)	I mBuiséad 2016, bhíothas ag súil le hadmhálacha €500,000 ón An Ciste Eorpach Iascaigh. Bhí sé seo bunaithe ar an toimhde go leagfaí éileamh faoi bhráid an Choimisiúin agus go n-íocfaí é roimhe dheireadh 2015. Ós rud é nár tharla sin, tá san áireamh sna fáltais i 2016 ar luach €3.148 milliún an t-éileamh ó 2015 a fuarthas i 2016.
Admhálacha AE CEMI (uisceshaothrú agus forbairt)	1,870	Léiríonn an laghdú ar an méid PRD a bailíodh an laghdú leanúnach ar chostais phárolla.

4.2 Fáltais Bhreise le hÍoc leis an Státchiste

	2016	2015
	€000	**€000**
Iarmhéid ag 1 Eanáir	206	54
Costais dlí	20	19
Ranníocaíochtaí pinsin Bhord Bia	—	2
Géilleadh deonach thuarastail Aire	1	—
Ró-íocaíochtaí ó scéimeanna AE a dícheadaíodh	2,929	—
Caipiteal Choimisiún na Talún	8,836	—
Airgead coinsiasa	—	1
Aisíocaíocht iomarcaíochta ag iar-fhostaí Bhord Bainne Bhaile Átha Cliath agus Chorcaí.	—	13
Forghéilleadh fáltas ilghnéitheach	—	2
Forghéilleadh seiceanna EAGF roimh 2001 nár briseadh	—	205
Aistrithe chuig an Stát Chiste	(11,992)	(90)
Iarmhéid ag 31 Nollaig	—	206

5 Líon agus Pá na bhFostaithe

Baineann an fhaisnéis a leanas faoi líon fostaithe agus pá leis an Roinn agus a gcuid comhlachas gaolmhar Stáit.

	2016	2015
Líon Foirne (comhionann le fostaithe lánaimsire) **ag deireadh na bliana**	4,421	4,383

	2016 €000	2015 €000
Pá	204,687	205,321
Liúntais le haghaidh ard-dualgais, dualgais speisialta nó dualgais breise	1,249	1,306
Liúntais eile	1,930	2,286
Ragobair	3,302	3,480
Liúntais Seala Oibre	510	516
ÁSPC an Fhostóra	11,072	10,871
Pá iomlán	**222,750**	**223,780**

Ní bhaineann na sonraí liúntais, ragoibre agus sonraí eile luach saothair i nóta 5.1, 5.2, 5.3 agus 5.4 thíos ach le foireann na Roinne amháin, a íoctar go díreach ón Vóta faoi chláir A go D. Tá faisnéis mhionsonraithe maidir le socruithe luach saothair chomhlachtaí gaolmhara na Roinne ar fáil ó na tuarascálacha bliantúla ábhartha nó go díreach ó na comhlachtaí ábhartha Stáit.

Aistríodh feidhm thuarastal na Roinne chuig na Seirbhísí Comhroinnte Párolla i Mí na Samhna 2016. Do chuspóirí Nóta 5, tá an Roinn tar éis glacadh le modh aicmithe luach saothair bhreise SCPR. Dearbhaíodh figiúirí 2015 de réir an mhodha sin do chuspóirí comparáideacha.

5.1 Liúntais agus Íocaíochtaí Ragobair

	Líon faighteoirí	Faighteoirí €10,000 nó níos mó	Íocaíocht uasta aonair 2016 €	Íocaíocht uasta aonair 2015 €
Liúntais le haghaidh ard-dualgais, dualgais speisialta nó dualgais breise	99	4	10,982	11,404
Liúntais Seala Oibre	67	15	19,146	19,888
Liúntais eile	633	3	18,696	20,836
Ragobair	750	81	31,806	29,617
Luach saothair bhreise i níos mó ná catagóir amháin	311	103	35,113	37,693

5.2 Socruithe Eile maidir le Luach Saothair

Íocadh líon iomlán de €1,346,057 le 57 státseirbhíseach a bhí ar scor atá ag fáil pinsean na státseirbhíse, agus a hathfhostaíodh ar bhonn táille. homhlíon na táillí a íocadh prionsabail Acht (Scéim Aonair agus Forálacha Eile) 2012 Pinsin na Seirbhíse Poiblí.

5.3 Ró-íocaíochtaí Párolla

B'ionann ró-íocaíochtaí ag deireadh na bliana agus €508,254 (349 cás) (2015: €551,565, 345 cás). As an méid sin, tá pleananna aisghabhála ar bun do, €207,608 (86 cás).

5.4 Dámhachtainí Scaoilíocaíochta

Ba é costas iomlán na ndámhachtainí scaoilíocaíochta a íocadh do 9 iarbhall foirne de chuid an Aire tar éis chríochnú a bhfostaíochta i 2016 ná €239,480 (2015 faic).

6 Ilghnéitheach

6.1 Maoiniú ón AE

Thug rialachán ón gComhairle (CE) Uimh. 1290/2005 isteach an Ciste Eorpach um Ráthaíocht Talmhaíochta (CERT) agus an Ciste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe (CETFT). Maoiníonn ciste CERT íocaíochtaí díreacha agus tacaí. Margaidh, agus cómhaoiníonn CETFT bearta forbartha tuaithe faoi chláir fhaofa forbartha tuaithe. I Mí na Bealtaine 2016 ghlac an AE go foirmeálta le Clár nua CETFT 2015-2020 le haghaidh na hÉireann, agus scoireadh d'incháilitheacht chaiteachais faoi CETFT 2007-2013 ag 31 Nollaig 2016.

Áirítear ar ghníomhaíochtaí na Roinne bearta atá maoinithe go hiomlán ag an EAGF agus gníomhaíochtaí atá cómhaoinithe ag an EAFRD agus ón Vóta.

Cuimsíonn Cláir C agus D caiteachas maidir le gníomhaíochtaí a chómhaoinítear ag an AE trí mheán EAFRD. Cuimsíonn Clár C freisin caiteachas maidir le gníomhaíochtaí a chómhaoinítear ó Chiste Tréidliachta an AE. Cuimsíonn Clár C caiteachas maidir le gníomhaíochtaí a chómhaoinítear ag an AE trí mheán na hIonstraime Airgeadais um Threoraíocht Iascaigh, 2000-2006 (FIFG) agus ag an gCiste Eorpach Iascaigh, 2007-2013 (EFF). Tá san áireamh i gClár D muirear don Vóta ar luach €544,000 do Mhaoiniú AE a dícheadaíodh mar gheall ar theip maidir le spriocdhátaí íocaíochtaí a chomhlíonadh do scéimeanna.

Áirítear ar an gCuntas ús de €391,000 a íoctar ar iasachtaí gearrthréimhseacha €599 milliún a fuarthas ar iasacht in 2015 chun caiteachas Ráthaíochta EAGF a mhaoiniú ag feitheamh ar aisíocaíocht ón AE. Aisíocadh na hiasachtaí in 2016 mar aon le hús.

Fuarthas €770 milliún ar iasacht i gcistí gearrthréimhseacha in 2016 chun caiteachas EAGF Ráthaíochta a mhaoiniú ag feitheamh ar aisíocaíocht AE in 2017. Ní léirítear na hiasachtaí seo i Nóta 2.

Ioncam agus caiteachas a mhaoinítear ag an AE agus a bhainistítear ag an Roinn Talmhaíochta, Bia agus Mara

Cláir a bhainistítear ag an Roinn	**2016**	**2015**
	€m	**€m**
Scéim Íocaíochta Dírí/ Íocaíochta Aonair	1,300	1,133
Idirghabháil/Cúnamh do Stóráil Phríobháideach	3	13
Tacaí eile margaidh	7	5
Forthobhach Bainne	—	(71)
Eile	(61)	(5)
Clár forbartha tuaithe EAFRD	383	364
Ciste Tréidliachta	11	13
Fáltais cómhaoinithe eile	4	3
Iascaigh		
EFF – an Ciste Eorpach Iascaigh 2007 - 2013	3	3
	1,650	1,458

[a] Níl ach cómhaoiniú AE ar na cláir sin le feiceáil sa tábla seo.

*Réamh-mhaoiniú EMFF €3m faighte in 2016 nár tugadh admháil lena aghaidh do leithreasaí-i-gcabhair.

6.2 GLAS

Tugadh an Scéim Ghlas ar Bheagán Carbóin do Chomhshaol na Talmhaíochta (GLAS) isteach i mBealtaine na bliana 2015. Úsáideadh córas láimhe chun an chéad bhaisc d'íocaíochtaí a dhéanamh mar nach raibh an córas TF, a bhí mar thaca ag an gcóras, ag feidhmiú mar is ceart fós. Bhí an córas láimhe easnamhach, rud a d'fhág gur íocadh an iomarca le roinnt daoine agus tugadh an méid sin ar aird i gcuntas leithreasa na bliana 2015. Bhí córas áirimh íocaíochta GLAS, a bhí ag feidhmiú mar is ceart, i bhfeidhm chun íocaíochtaí iarmhéide 2015 a phróiseáil agus bhí san áireamh leis an bpróiseáil seo, réiteach na réamhíocaíochtaí a rinneadh in 2015 agus aon ró-íocaíochtaí a rinneadh a fháil ar ais mar chuid de réamhíocaíochtaí 2015. Is é méid na ró-íocaíochtaí gan íoc a bhaineann leis an gceist seo ag deireadh 2016 ná €11,324. Cuirtear ró-íocaíochtaí neamhíoctha in airde ar chóras lárnach cuntas na Roinne ionas gur féidir iad a fháil ar ais agus íocaíochtaí eile scéime á ndéanamh, lena n-áirítear tuilleadh íocaíochtaí GLAS.

6.3 Ró-íocaíochtaí

	2016	**2015**
	€000	**€000**
Ró-íocaíochtaí scéime ag 1 Eanáir	3,254	3,022
Coigeartú maidir leis an Scéim Luathscoir	(26)	(20)
Ró-íocaíochtaí a ardaíodh i rith na bliana	9,438	8,701
Ceartúcháin	(1,269)	(1,070)
Aisghabhálacha	(8,593)	(7,016)
Díscríobh (nóta 6.4)	(248)	(363)
Ró-íocaíochtaí scéime amhail an 31 Nollaig	2,556	3,254

6.4 Díscríobh

Díscríobhadh na suimeanna seo a leanas faoi chead leithroinnt na Roinne Airgeadais:

	2016	2015
	€	**€**
Scéim:		
Luathscor ó fheirmeoireacht	41,246	7,098
Scéimeanna foraoisithe	29,946	2,664
Préimheanna AE ilghnéitheacha agus Scéimeanna Limistéar-Bhunaithe	177,178	34,207
Scéim Feabhsúcháin Fheirme PNF	—	208,664
An Scéim Bhithfhuinnimh	—	90,446
Préimheanna Vóta ilghnéitheacha	—	20,368
	248,370	363,447
Eile:		
Táillí cigireachta Tréidliachta gan íoc ag cuideachtaí a thuilleadh i mbun gnó	10,572	24,531
Ús deireanach díscríofa	7,914	—
Ró-íocaíochtaí tuarastail	27,731	—
Fáthanna eile	8,669	48
	54,886	24,579

6.5 Costais Dlí agus Cúiteamh

Tá coatais dlí íoctha sa bhlain catagóirithe mar leanas:

					2016	2015
	Líon na gcásanna	**Costais dhlíthiúla arna n-íoc ag an Roinn**	**Costais dhlíthiúla arna ndámhachtain**	**Cúiteamh a dámhadh**	**Iomlán**	**Iomlán**
		€000	**€000**	**€000**	**€000**	**€000**
Éilimh a rinne fostaithe an Vóta	4	—	—	33	33	885
Éilimh ag baill den phobal	16	35	749	174	958	451
	20	35	749	207	991	1,336

6.6 Dliteanas Teagmhasach

Tá an Roinn páirteach i roinnt imeachtaí dlí atá ar feitheamh agus a d'fhéadfadh dliteanais a ghiniúint, ag brath ar thoradh na dlíthíochta. Ní fios cé mhéad dliteanas teagmhasach a bheadh ann ná cén t-am a mbeidís ann.

De bhun cinneadh a rinneadh an Rialtas an 14 Meitheamh 2011, ghlac an tAire ceannas ar obair feabhsúcháin an láithreáin ar Inis Sionnach. Ina dhiaidh sin, rinne an Rialtas cinneadh eile an 28 Bealtaine 2015 agus cheadaigh buiséad iomlán scéime €61m do na hoibreacha feabhsúcháin. Cheadaigh socrú breise Rialtais ó 9 Bealtaine 2017 soláthar €27 milliún, den bhunbhuiséad, i dtreo fheabhsúchán chonradh feabhsúcháin na Rinne Thoir do 2017 agus do 2018. Tá tús curtha leis na hoibreacha anois.

Scéim nua a bhí sa ´´Scéim um Iasachtaí Tacaíochta Airgid Talmhaíochta´´ i 2016 a forbraíodh i gcomhar le Corparáid Baincéireachta Straitéisí na hÉireann (CBSÉ), a chuir €150 milliún ar fáil d´fheirmeoirí ag rátaí úis de 2.95%. Maolaíonn an scéim iarmhairt an athraithe i ráta malairte an phuint steirling agus praghsanna níos ísle tráchtearraí i roinnt earnálacha talmhaíochta, ag soláthar foinse sholúbtha agus ar chostas íseal caipitil oibre, a chuirfidh ar a gcumas cineálacha níos daoire féich ghearrthéarmaigh a íoc, rud a chinnteoidh inbhuanaitheacht leanúnach airgeadais fhiontar inmharthana feirmeoireachta. Baineann CBSÉ úsáid as an tsuim de €25 milliún de mhaoiniú poiblí a sholáthraítear, ag cuimsiú €14 milliún i ranníocaíocht na Roinne Talmhaíochta, Bia agus Mara agus €11 milliún ó chúnamh coigeartaithe eisceachtúil an AE d´fheirmeoirí bainne agus d´fheirmeoirí eile beostoic chun an ciste iomlán a ghiaráil leis na bainc rannpháirteacha, chun ráta fabhrach úis a chinntiú do na feirmeoirí rannpháirteacha sin atá ag baint leasa as an scéim agus chun maolú a dhéanamh ar dhrochfhiacha (iasachtaí neamhíoctha) a d´fhéadfadh teacht chun cinn sa todhchaí do na bainc rannpháirteacha.

Tá an méid a bhfuil an Roinn neamhchosanta air teoranta do ranníocaíocht na Roinne ar luach €14 milliún a rinneadh i 2016.

6.7 Deontais un Chabhair Bia

Is é atá sa Chlár Domhanda Bia an eagraíocht cúnaimh bhia de chuid na Náisiún Aontaithe agus oibríonn sé ar bhonn ranníocaíochtaí deonacha a ghealltar go neamhrialta. Cuireann an clár cúnamh bia ar fáil do thíortha a bhfuil acu leis, cuidíonn le tionscadail eacnamaíochta agus sóisialta a chur i bhfeidhm agus tugann faoiseamh d'íospartaigh tubaistí nádúrtha agus tubaistí eile. Tá an clár i bhfeidhm in thart ar 80 tír. €38.436 milliún a bhí i rannchuidiú na hÉireann leis an gclár Domhanda Bia i 2016 (2015: €18.476 milliún). I bhfianaise na héigeandála sa tSiria, ghéill an Roinn d'iarraidh phráinneach ón Chlár Domhanda Bia go ndéanfaí an ranníocaíocht atá dlite in 2017 a chur ar fáil go luath in 2016.

Is é an Coinbhinsiún um Chúnamh Bia an príomhchomhaontú idirnáisiúnta ar sholáthar cúnaimh bhia agus fónann sé mar chód iompair sárchleachtais agus mar ghealltanas bliantúil maidir le cúnamh bia. An clár Domhanda Bia a choimeádann cúnamh arna dheonadh faoin gCoinbhinsiún agus baintear úsáid as chun cúnamh a sholáthar i gcúinsí éigeandála. €1.564 milliún a bhí i rannchuidiú na hÉireann leis an gCoinbhinsiún um Chúnamh Bia i 2016 (2015: €1.524 milliún).

6.8 Íocaíochtaí Ex-Gratia

Rinneadh íocaíochtaí ex-gratia de €2,487,500 le 137 eagraíocht leasa ainmhithe (2015: €2,620,050).

Rinneadh íocaíocht ex-gratia €12,500 agus €14,500 faoi seach le beirt fheirmeoirí ar mholadh ó Oifig an Ombudsman agus baineann le hiarratas a rinneadh faoin Scéim Feabhais Feirme i nDeireadh Fómhair 2007.

Rinneadh íocaíocht ex-gratia €30,000.00 le hospidéal eachaí i dtreo chostas coraintín a bhain le briseadh amach ainéime thógálach eachaí in 2006.

Rinneadh íocaíochtaí ex-gratia le roinnt eagraíochtaí i dtreo seónna talmhaíochta éagsúla a reáchtáil, mar seo a leanas:

	2016	**2015**
	€	€
Cumann Seónna na hÉireann Teo.	80,000	85,000
Macra na Feirme	34,000	34,000
Bantracht na Tuaithe	9,000	9,000
Margaí Tuaithe na hÉireann Teo.	6,000	6,000
Cumann Idirnáisiúnta na nGadhar Caorach	—	6,000
Cape Clear Consulting Ltd	3,000	—
Cumann Eolaíochtí Talmhaíochta	2,000	4,000
Milestone Management	1,000	—
Coiste Sheó Talmhaíochta agus Gairneoireachta Dhroicead an Chaisleáin	—	750

6.9 Mírialtacht Amhrasta

Tá tugtha chun críche an t-imscrúdú ar chaiteachas a measadh a bheith míchuí i ndáil le híocaíochtaí áirithe a rinneadh faoin scéimh chómhaoinithe comhshaoil talmhaíochta don Chiste Eorpach Talmhaíochta um Fhorbairt Tuaithe. Aithníodh caiteachas náisiúnta breis agus €130,000 a bheith ann. Tá na híocaíochtaí neamhdhlite go léir a aithníodh faighte ar ais nó á bhfáil ar ais, agus tá an scéim dúnta anois.

6.10 Suim iarchurtha ón bhfarasbarr atá le tabhairt suas

Cuimsíonn géilleadh iarchurtha coigilteas de €21.7 milliún i gcaiteachais chaipitil sna fo-cheannteidil seo a leanas.

A.10	Seirbhísí eile	€1.7 m
C.5	Forbairt talmhaíochta agus bhia	€15.5 m
C.10	Tionscadal feabhsúcháin Inis Sionnach	€ 4.5 m

7. Cuntas Ciste Rásaíochta Capall agus Con

Suimeanna na bhfáltas agus na n-íocaíochtaí don tréimhse go 31 Nollaig 2016

	2016	2015
	€000	**€000**
Iarmhéid amhail 1 Eanáir	—	—
Fáltais (focheann A.11)	74,000	68,000
Íocaíochtaí		
Rásaíocht Capall Éireann	59,200	54,400
Bord na gCon	14,800	13,600
Iarmhéid amhail an 31 Nollaig	—	—

Sceideal na Talún agus Foirgneamh

Maoine	**Achar (Heicteáir)**
An Cabhán	
Tailte, Coláiste Teagasc, Béal Átha Éis	17.0
Plota foraoise, Dún an Rí	0.3
Corcaigh	
Talamh neamhthalmhaíochta Choimisiún na Talún, Ath na gCeannaithe	56.5
Inis Sionnach (lena n-áirítear droichead agus bóthar rochtana)	45.7
Saotharlann tástála Fola, Bóthar na Modh-Fheirme	—
Déiríochta eolaíocht saotharlainne, Bóthar na Modh-Fheirme	—
Saotharlann tréidliachta réigiúnach, Bóthar na Modhfheirme	—
Tailte, Bóthar na Modhfheirme	2.1
Plota foraoise, Baile Átha hÚlla	1.0
Plota foraoise, Bealach Eabhra	1.6
Plota foraoise, An Baile Nua	29.7
Plota foraoise, Droichead na Bandan	1.4
Plota foraoise, Dún ar Aill	1.1
Plota foraoise, Dún Mánmhaí	0.8
Plota foraoise, Cill an Mhuilinn	0.1
Plota foraoise, Cill Ia	7.0
Plota foraoise, Cill Uird	0.8
Plota foraoise, Áth Trasna	1.5
Plota foraoise, Bántír	6.2
Plota foraoise, Dúiche Ealla	6.5
Plota foraoise, Cineál Aodha	5.9
Plota foraoise, Ros Ó gCairbre	11.0

Maoine	Achar (Heicteáir)
Dún na nGall	
Saotharlann tástála prátaí, Ráth Bhoth	78.2
Ionad tástála prátaí, Ráth Bhoth	—
Plota foraoise, Ard an Rátha	6.5
Plota foraoise, Leitir Ceanainn	0.2
Plota foraoise, Cúil na gCuirridín	0.4
Baile Átha Cliath	
Plota foraoise, Coill an Chaoich	0.7
Gaillimh	
Talamh neamhthalmhaíochta Choimisiún na Talún	
Cill Chúile	1.7
Coill na Meille	1.3
(An) Saighleán	1.7
Ros Mór	3.2
Míleac Mór	12.4
Tailte, Coláiste Teagasc, Baile Átha an Rí	59.0
Plota foraoise, Béal Átha Ghártha	0.5
Plota foraoise, Uachtar Ard	7.0
Ciarraí	
Talamh neamhthalmhaíochta Choimisiún na Talún, Glanlea	4.0
Plota foraoise, Ceann Mara	0.2
Plota foraoise, Cill Airne	1.0
Plota foraoise, Cill Orglan	28.6
Plota foraoise, An Coireán	59.0
Cill Dara	
Ionad Tástála, Bacastúin	—
Stacumny Teachín, Bacastúin	—
Tailte, Bacastúin	113.0
Forest plot, Athy	2.6
Plota foraoise, Domhnach Dheá	0.2
Cill Chainnigh	
Tailte, Coláiste Chill an Dátúnaigh	18.0
Laoise	
Plota foraoise, Darú	2.2
Liatroim	
Plota foraoise, Gleann Fearna	11.0
Plota foraoise, An Damhshraith	107.3
Luimneach	
Plota foraoise, Béal an Átha	2.7
Plota foraoise, Faing	1.8
Plota foraoise, Áth Dara	3.0
Plota foraoise, Cill Fhíonáin	9.9
An Longfort	
Plota foraoise, Gránard	0.7
Maigh Eo	
Talamh neamhthalmhaíochta Choimisiún na Talún, Baile Mhic Craith	12.1
Plota foraoise, Béal Easa	3.0
Uíbh Fhailí	
Talamh neamhthalmhaíochta Choimisiún na Talún	
An Cloichreán	8.2
Baile Uí Aogáin	44.7
Plota foraoise, Tulach Mhór	2.5

Maoine	**Achar (Heicteáir)**
Ros Comáin	
Talamh neamhthalmhaíochta Choimisiún na Talún	
Cloonakilleg	0.7
Cluain Seanmhaoil	33.0
Cloonfad/Cluain Fada	2.9
Cloonboley	4.9
Cloonacolly	21.6
Cléithín	0.6
Mallynahouna	5
Cloonroughan nó Cluain Ruacháin	21.9
An Tearmann Mór	55.3
Tonrevagh	10.8
Cluain Seamhair	18.4
Clonree	25.7
Moor	32.6
Lissergool	5.3
Plota foraoise, Loch Cé	32.0
Sligeach	
Plota foraoise, Béal Trá	141
Plota foraoise, Baile Hamaltúin	2
Plota foraoise, Binn Ghulbain	3.8
Plota foraoise, Cúil Mhuine	1.3
Plota foraoise, Loch Gile	12.1
Tiobraid Árann	
Plota foraoise, Cluain Meala	3.2
Plota foraoise, Neir	2.8
Plota foraoise, Crois na Rae	0.5
Plota foraoise, Carraig na Siúire	4
Plota foraoise, An Chloichín	1.3
Plota foraoise, Cill Síoláin	1.9
Port Láirge	
Plota foraoise, Coill Mhic Thomáisín	17.5
An Iarmhí	
Plota foraoise, Baile na gCros	1
Plota foraoise, Loch Ainninn	14.5
Loch Garman	
Plota foraoise, Fotharta	4.8
Plota foraoise, Guaire	11.1
Cill Mhantáin	
Plota foraoise, Ballinahinch	60.7
Plota foraoise, Gleann Ó Máil	3.0
Plota foraoise, An Coireán	0.2
Plota foraoise, Abhainn Mhór	1.0
Plota foraoise, Áth na Sceire	4.0
Plota foraoise, Gleann Dá Loch	7.6
Plota foraoise, Teach Sagard	1.4

Maoin ag Cuanta Iascaigh

Lena gcois sin, tá talamh agus foirgnimh ag sé cinn d'ionaid iascaigh cuain a dhílsítear don Aire. Tá cuntas ar leith orthu sin i gcuntas Chiste na gCuan Iascaigh.